

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

KWARTALNIK
HISTORII KULTURY
MATERIALNEJ

ROK LXX

WARSZAWA 2022

NR 3

REDAKCJA I KOMITET REDAKCYJNY

Członkowie Redakcji — Karol Kollinger (IAE PAN), Martyna Milewska (WA UW), Maciej T. Radomski — zastępca redaktora (IAE PAN), Rafał Rutkowski (IAE PAN), Katarzyna Skrzyńska (IAE PAN), Karol Żojdź — redaktor (IAE PAN)

Członkowie Komitetu — Mária Bielich (Archeologický ústav SAV, Słowacja), Gabriela Blažková (Archeologický Ústav AV ČR, Czechy), Paweł Cembrzyński (Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Niemcy), Paweł Dobrowolski (Collegium Civitas, Warszawa), Jarosław Dumanowski (UMK, Toruń), Olga Fejtová (Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, Ústí nad Labem, Czechy), Karin Friedrich (University of Aberdeen, Wielka Brytania), Mateusz Goliński (UWr, Wrocław), Andrzej Janeczek (IAE PAN, Warszawa), Andrzej Klonder (IAE PAN, Warszawa), Elżbieta Kowalczyk-Heyman (WA UW, Warszawa), Albinas Kuncevičius (Vilniaus universitetas, Litwa), Marcin Majewski (IA US, Szczecin), Philippe Meyzie (Université Bordeaux Montaigne, Francja), Mindaugas Paknys (Lietuvos kultūros tyrimų institutas, Litwa), Jacek Pielas (UJK, Kielce), Bożena Popiołek (UP, Kraków), Raimo Pullat (Tallinna Ülikool, Estonia), Mikola Volkau (Europos humanitarinis universitetas, Litwa)

Adres Redakcji:

„Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, 00-140 Warszawa, Al. Solidarności 105, pok. 121

Adres strony internetowej:

<http://journals.iaepan.pl/khkm> e-mail: kwartalnik@iaepan.edu.pl

tel. 22 620 28 84 w. 146

Kwartalnik Historii Kultury Materialnej Copyright © 2022 by Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences.

All papers published in this issue are an open access articles under the CC BY 4.0 license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

Wydawca:

Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk

00-140 Warszawa, Al. Solidarności 105

e-mail: director@iaepan.edu.pl tel. 22 620-28-84

Wykaz recenzentów artykułów opublikowanych w roczniku 2021 (R. LXIX):

Zbigniew Anusik (UŁ Łódź), Mariusz Balcerek (WBP Toruń), Natalia Biłous (NANU Kijów), Paweł Cembrzyński (Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Kilonia), Małgorzata Chorowska (Politechnika Wrocławska, Wrocław), Anna Czyż (UKSW Warszawa), Tomasz Čelkis (VU Wilno), Joanna Dąbal (UG Gdańsk), Dorota Dias-Lewandowska (IAE PAN Warszawa), Sławomir Dryja (UPJPII Kraków), Bartosz Drzewiecki (UP Kraków), Paweł Duda (UŚ Katowice), Jarosław Dumanowski (UMK Toruń), Bogusław Dybaś (UMK Toruń, IH PAN Toruń), Olga Fejtová (Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, Ústí nad Labem), Tomasz Figlus (UŁ Łódź), Patrycja Gąsiorowska (IH PAN Kraków), Anetta Głowacka-Penczyńska (UKW Bydgoszcz), Dariusz Główka (IAE PAN Warszawa), Bartłomiej Gutowski (UKSW Warszawa), Joanna Kalaga (UW Warszawa), Paweł Klint (UWr Wrocław), Andrzej Klonder (IAE PAN Warszawa), Małgorzata Ewa Kowalczyk (UWr Wrocław), Jerzy Kruppé (UW Warszawa), Rafał Kubicki (UG Gdańsk), Piotr Lasek (IS PAN Warszawa), Maria Legut-Pintal (UWr, Politechnika Wrocławska, Wrocław), Henryk Litwin (UW Warszawa), Anita Magowska (UMP Poznań), Marcin Łukasz Majewski (PAU Kraków), Ryszard Mączyński (UMK Toruń), Maciej Mikuła (UJ Kraków), Rafał Niedźwiadek (Archee Lublin), Martin Nodl (AV CR Praga), Jacek Pielas (UJK Kielce), Andrzej Pieńkos (UW Warszawa), Edyta Pluta-Saladra (UP Kraków), Bożena Popiołek (UP Kraków), Olga Miriam Przybyłowicz (IAE PAN Warszawa), Teresa Rodzińska-Choraży (UJ Kraków), Bogdan Rok (UWr Wrocław), Artur Różański (UAM Poznań), Anna Sobecka (UG Gdańsk), Jan Jerzy Sowa (UW Warszawa), Urszula Sowina (IAE PAN Warszawa), Anna Szylar (PUZ Tarnobrzeg), Janusz Trupinda (Muzeum Zamkowe Malbork), Wojciech Tygielski (UW Warszawa), Jerzy Urwanowicz (UwB Białystok), Oksana Vinnychenko (Ukraiński Uniwersytet Katolicki Lwów), Mikola Volkau (EHU Wilno), Michał Wasiucioneck (NEC Bukareszt), Dzimtry Wićko (Białoruś), Tomasz Związek (IGPZ PAN Warszawa)

CONTENTS

STUDIES AND MATERIALS

- Piotr Józef Janowski, The Renaissance *curia Lobzoviensis* of Queen Bona in the light of a 1558 inventory 271
- Katarzyna Pękacka-Falkowska, Jacob Breyne, his friends and the plants. Considerations on Breyne's *exsiccatae* in James Petiver's collection 287

COMMUNIQUES

- Tomasz Maćkowski, Broadcloth marking stamps from Toruń — a contribution to the history of textile dyeing in the Polish-Lithuanian Commonwealth in the 17th century 333

REVIEW ARTICLES

- Marcin Danielewski, Historical reconstruction or historical re-enactment? Notes upon the perusal of the book by Jolanta Alina Daszyńska 347

REVIEWS

- Mateusz Wyżga, Homo movens. Mobilność chłopów w mikroregionie krakowskim w XVI–XVIII wieku — Andrzej Klonder 359
- Chłopi na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej do czasów uwłaszczenia — Andrzej Klonder 363
- Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje — tradycja i nowoczesność. Pamięci księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej (1728–1800) — Piotr Köhler 367
- Anna Gruca, „Poświęcenie pisem drukowanych zwyczaj wprowadził...”. Drukowane dedykacje w książce okresu zaborów — Anna Dymmel 371
- Graudentum. Studia z dziejów Grudziądza i okolic, t. II: Okres wczesnonowożytny — Andrzej Klonder 377
- Studia z historii wina w Polsce, t. I–III — Magdalena Bis 381

CHRONICLE

- Jerzy Kruppé (9 XI 1931–9 II 2022) — Magdalena Bis, Andrzej Janeczek 389

SPIS TREŚCI

STUDIA I MATERIAŁY

- Piotr Józef Janowski, Renesansowa *curia Lobzoviensis* królowej Bony w świetle inwentarza z 1558 roku 271
- Katarzyna Pękacka-Falkowska, Jacob Breyne, jego przyjaciele i rośliny. Uwagi na marginesie Breyne'owskich *exsiccatae* z kolekcji Jamesa Petivera 287

KOMUNIKATY NAUKOWE

- Tomasz Maćkowski, Toruńskie stemple do znakowania sukna — przyczynek do dziejów farbiarstwa w Rzeczypospolitej w XVII wieku 333

ARTYKUŁY RECENZYJNE

- Marcin Danielewski, Rekonstrukcja historyczna czy odtwórstwo historyczne? Uwagi na marginesie książki Jolanty Aliny Daszyńskiej 347

RECENZJE

- Mateusz Wyźga, Homo movens. Mobilność chłopów w mikroregionie krakowskim w XVI–XVIII wieku — Andrzej Klonder 359
- Chłopi na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej do czasów uwłaszczenia — Andrzej Klonder 363
- Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje — tradycja i nowoczesność. Pamięci księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej (1728–1800) — Piotr Köhler . . 367
- Anna Gruca, „Poświęcenie pisem drukowanych zwyczaj wprowadził...”. Drukowane dedykacje w książce okresu zaborów — Anna Dymmel 371
- Graudentum. Studia z dziejów Grudziądza i okolic, t. II: Okres wczesnonowożytny — Andrzej Klonder 377
- Studia z historii wina w Polsce, t. I–III — Magdalena Bis 381

KRONIKA NAUKOWA

- Jerzy Kruppé (9 XI 1931–9 II 2022) — Magdalena Bis, Andrzej Janeczek 389

